

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

13.12.2013 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

news.expert.bg

✓ **Експерти отново поискаха специален закон за еврофондовете**

За да имаме качествено усвояване на европейските средства, трябва да има рамков закон в областта.

Около това становище се обединиха повечето участници в кръгла маса на тема „Управлението на еврофондовете – към ефективни решения. Споразумение за партньорство България – Европейска комисия 2014-2020“.

Според Атанас Папаризов, председател на Съвета по членство в ЕС, национални приоритети и европейски фондове на НС на БСП, основни проблеми са недостатъчният административен капацитет и административната тежест. „В началото на годината трябва да започне да се подготвя законопроект, който да осигури предсказуемост на средата и да гарантира качеството на проектите, защото има много безсмислени проекти, които се финансират с евросредства“, каза той.

От самия Съвет предлагат създаването на две нови структури. Първата е агенция, която да контролира изпълнението на проектите и да бъде секретариат на комитета за наблюдение на споразумението за партньорство. Другата е методически съвет на контролните органи, който да контролира годишните одитни планове на тези органи, да излиза със становища за обществените поръчки, да унифицира подхода за финансовите корекции и т.н.

Предложение имаше и от страна на Асоциацията на индустриалния капитал в България – да се създаде единна структура, която да координира усвоените от ЕС средства. Според АИКБ трябва да също така на всеки две години да се правят оценки за изпълняване на условията. „Един от проблемите е забавянето по въпроса за еднократно удостоверяване на обстоятелства пред държавата при кандидатстване с проект. Би трябвало след 28 февруари държавата да няма право да изисква такова удостоверяване, но не сме оптимисти, че това ще се случи“, заяви главният секретар на АИКБ Милена Ангелова.

На дискусиата присъства и евродепутатът Илиана Йотова, която определи процеса на рестрикции на вече одобрени проекти като „много тревожен“. По думите ѝ по фонд „Рибарство“ ще загубим още 5 млн. евро, като общите загуби по него ще се равняват на около 10 млн. евро. Проблем е и това, че често една фирма става монополист в одитите на даден проект и в процесите се намесват политически елементи.

В числа

Европейският бюджет не е голям – той е 1% от БВП на Европа, заяви евродепутатът Ивайло Калфин. Той припомни, че в бюджета за следващия програмен период парите за селско стопанство са намалени, предвижда се спад и в тези за кохезионната политика. 37% от средствата ще отидат за устойчиво развитие, 48 на сто – за кохезионна политика и развитие на икономиката.

„Трудно е да се предвиди дали усвояването на парите ще може да започне още от началото на 2014 г., тъй като много от страните-членки все още не са започнали преговори по споразумението за партньорство. Има обаче програми, по които трябва да се действа веднага, като тази за младежката безработица например“, каза Калфин.

България ще получи 14,5 млрд. евро за следващия програмен период. Те са с 2 млрд. повече от предходния период, като увеличението идва от преките плащания за земеделието. Около 7 млрд. евро ще отидат за селско стопанство, другите пари са за всички останали политики. За транспортна инфраструктура (както пътна, така и железопътна) ще бъдат отделени например около 2 млрд. евро.

www.investor.bg

✓ **Червеняков: Не защитаваме българския интерес пред Брюксел за еврофондовете**

В новия програмен период ЕС иска европейските фондове да се харчат с цел, припомниха участници в дискусия за усвояването на европейски средства

Правителствата досега не са успели да защитят българския интерес при преговорите с Европейската комисия по отношение на европейските фондове – не сме посочили редица противоречиви решения на Европейския съд в Люксембург или че се готви нов регламент, който ще допусне смесени критерии при обществените поръчки, което е основният упрек към страната ни.

Този коментар направи председателят на Комисията по европейските въпроси и контрол на европейските фондове (КЕВКЕФ) депутатът от "Коалиция за България" Младен Червеняков по време на дискусия, посветена на разходването на европейските средства.

Той коментира, че честата смяна на нормативната уредба също е в основата на проблемите, които имаме при усвояването на европейските средства. Законът за обществените поръчки (ЗОП) например е променен три пъти в сегашния програмен период, стана ясно по време на дискусията.

Една от основните критики от Брюксел към страната ни по отношение на проектите за Споразумението за партньорство е, че не сме си научили уроците от практиките при усвояването на европейските фондове досега, обясни още Червенияков. Има опасност да загубим към 10 млн. евро по ОП „Рибарство“, предупреди европейският депутат Илияна Йотова по време на дискусиата. Досега безвъзвратно са изгубени около 4 млн. евро, но има опасност към тази сума да се добавят още малко над 5 млн. евро. Все още се водят преговори част от парите да бъдат прехвърлени към Гаранционния фонд. Европейският депутат акцентира върху още един проблем - качеството на фирмите, които проверяват проектите от българска страна. Тя посочи и пример - високотехнологичен проект е бил проверен от фирма, членуваша в Асоциацията на месопроизводителите.

На фона на загубите по ОП "Рибарство", опасността за ОП „Околна среда“ е да бъдат върнати на ЕС до 360 млн. евро, което е добрият вариант, коментира от своя страна Червенияков. До 360 млн. евро по ОП „Околна среда“ биха били загубите, ако ЕК приложи правилото за „плоска финансова корекция“, която да бъде в размер на 5 до 10% от сгрешените проекти.

В противен случай ще бъдат отворени и проверени всички проекти, финансирани по оперативната програма, и където има нарушения – ще бъде налагана санкцията.

Атанас Папаризов, председател на Съвета по членство в ЕС, национални приоритети и европейски фондове на НС на БСП припомни и една от промените, залегнали в европейските правила за разходването на фондовете. От новия програмен период всяко евро трябва да бъде инвестирано с цел – парите да се оползотворяват, не просто да се използват, коментира още той. Инвестирането на европейските фондове трябва да бъде свързано с реформи, допълни Папаризов.

За бизнеса спънките по отношение на европейските фондове са свързани основно с административната тежест както по отношение на кандидатстването, така и за отчитането на проектите. Липсват ясни правила, единни формуляри и процедури, коментира Милена Ангелова, главен секретар на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ). Като цяло за този период е липсвал административен капацитет, който да помага при усвояването на средствата, коментираха участниците в дискусиата.

Атанас Папаризов предложи и няколко конкретни промени, които да помогнат за справяне с трудностите. Според него това може да стане с помощта на единен орган, който да следи за изпълнението на правилата. Той няма да изземва функциите на управляващите органи за съответните оперативни програми, а ще има само контролни и координационни функции.

От АИКБ обаче изказаха съмнения дали това предложение би било прието от администрацията. Милена Ангелова посочи, че техни подобни предложения са срещали отпор на най-различни равнища.

Усвояването на европейските фондове е национален проблем за всяка държава членка, припомни и европейският депутат Ивайло Калфин. Европейската комисия има само контролни функции, а Европейската сметна палата прави одит на проектите. При откриване на грешки се налагат финансови корекции, което означава, че интересите на европейския данъкоплатец при разплащането на средства от европейския бюджет са опазени.

Калфин коментира още, че повече от половината държави в ЕС все още не са започнали преговори по отношение на Споразумението за партньорство, по силата на което се разпределят средствата по отделните мерки на програмите. България е била една от първите – още през април 2013 година предложението е било внесено, но досега всички документи са връщани със забележки.

В периода 2014 – 2020 година България ще получи 14,5 млрд. евро от ЕС, което е с 2 млрд. евро повече от сегашните средства. 2-та милиарда евро ще бъдат насочени единствено за преки плащания в земеделието. От друга страна обаче по Програмата за развитието на селските региони (ПРСР) средствата намаляват.

По-малко са парите и за кохезионната политика. От общата сума, която България ще получи от ЕС, малко над 7 млрд. евро ще отидат за селско стопанство, а 7,3 млрд. евро – за всички останали програми. По ОП "Транспорт" ще бъдат отделени 2,3 млрд. евро, които са недостатъчни на базата на готвените проекти, припомни още Калфин.

Той обаче допълни, че националните бюджети на страните от ЕС трябва да бъдат съобразени с европейските приоритети, а от европейския бюджет да идват само допълнителни средства.

Полша е една от страните, които са усвоили най-много средства. На последните три места по изплатени средства са България, Румъния и Италия, допълни още европейският депутат.

[Вестник Класа](#)

✓ Калфин: Важно е и кой поема отговорност за грешките при неефективно усвояване на еврофондовете

Качеството на усвоените пари по еврофондовете се крие в националното усвояване и няма единен модел за управление на ресурсите". Това заяви евродепутатът Ивайло Калифин на дискусиата за ефективните решения при управлението на еврофондовете. Според Калфин това, което е важно за различните модели е доколко има централизация и децентрализация на национално ниво и доколко се разчита на дадената държава за надеждното усвояване на еврофондовете. Евродепутатът заяви, че когато се говори за общините, или обществените поръчки, то тогава стои въпросът и кой поема отговорността от грешките при неефективното усвояване.

"Европейският бюджет е 1% от БВП на ЕС, което е 50 пъти по-малко от сумата на публичните бюджети на страните-членове. През последните години има тенденция към намаляването на финансирането на селскостопанската политика, както и за намаляване на парите за кохезионната политика, но се увеличават разходите за конкурентоспособност, а те са по-малко достъпни за България", заяви Ивайло Калфин. Той допълни, че преговорите по Споразумението за партньорство все още се водят, а през първите години не може да се очаква, че България ще започне с усвояването на пари по огромни проекти. Трябва да се наблегне и на усвояването на парите, които за общоевропейски: "Колкото повече

отлагаме кандидатстването, толкова по-голяма е възможността парите да са вече усвоени", напомни Калфин. По думите му ресурсите на България са с 2, 5 млрд. евро повече за следващия програмен период, но до 2020 г. не можем да разчитаме, че ще решаваме проблемите си само с еврофондове, републиканският бюджет трябва да бъде съобразен с бюджета на ЕС.

Бившият министър и евродепутат Атанас Папаризов допълни, че недостатъчният административен капацитет е сред основните проблеми при усвояването на еврофондовете. "В началото на годината следва да започне подготовката на закон, който да позволи предвидимост на средата", подчерта Папаризов.

Според него засилването на координацията може да се случи със създаването на агенция, която да координира усвояването на евросредствата, както и да се създаде комитет за наблюдения на Споразумението по партньорство. Милена Ангелова от Асоциацията на индустриалния капитал в България подчерта: "Бенефициентите се сблъскват с неопределеност и до края на програмата частният бенефициент няма информация кога точно ще е ясно дали парите ще бъдат ефективно усвоени. Големият проблем с нередностите остава за сметка на частните бенефициенти и общините", каза още Ангелова, според която липсва и съдебен ред за обжалване, който да е ефективен.

[Информационна агенция Фокус](#)

✓ Инж. Иван Иванов участва в заседание на Европейското партньорство за иновации в областта на водите

Брюксел. Председателят на Българската асоциация по водите (БАВ) инж. Иван Иванов взе участие в четвъртото заседание на Ръководния комитет на Европейското партньорство за иновации в областта на водите (ЕПИ Вода) към Европейската комисия, съобщи от Българската асоциация по водите. Той посети Брюксел, след като бе официално поканен да се присъедини към Комитета лично от неговия ръководител – еврокомисаря по околната среда Янез Поточник.

На форума в столицата на ЕС участниците приеха Комуникационна стратегия на ЕПИ Вода и план за действие за 2014 г., които предстои да бъдат изпълнени от специализирана работна група. Целите, набелязани в двата документа, предвиждат оказване на практическа подкрепа на държавите-членки и заинтересованите страни за достъп до финансиране чрез всички подходящи инструменти. Това включва още изготвянето на публично-частни модели на финансиране за иновации във водния сектор и създаването на конкретно намерение за разработване и прилагане на мерки за интервенция.

На заседанието бе приветствано умелото справяне на ЕПИ Вода с набелязаните за изминалата работна година задачи. Участниците подчертаха, че всички членове на Ръководния комитет остават активно ангажирани с представянето пред съветите на европейските институции на напредъка по изпълнението на заложените цели за периода 2015-2020 г.

В рамките на форума бяха оценени усилията на ЕК да гарантира непрекъснатост на ЕПИ Вода след 2014 г. и да развива европейските партньорства за иновации като цяло. Отбелязана беше подкрепата от страна на Комисията за разгръщането на дългосрочни стратегии като тази за ефективното използване на ресурсите и политиката на икономическия растеж в ЕС. Подчертани бяха вече установените връзки между ЕПИ Вода и програмите Хоризонт 2020 и LIFE, Структурните фондове и Кохезионния фонд като бе отправено искане към ЕК за по-нататъшно развитие на тези контакти, включително и за финансиране в рамките на Общата селскостопанска политика.

Председателят на БАВ инж. Иван Иванов е представител на Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) и на Европейски център на работодателите и предприятията, предоставящи обществени услуги (СЕЕР) в Ръководния комитет на Европейското партньорство за иновации в областта на водите към Европейската комисия. Той е изпълнителен директор на неправителственото сдружение „Индустриален клъстер подземна инфраструктура“. Член е на Управителния съвет на EUREAU, на Комитета за наблюдение на Оперативна програма „Околна среда“ 2007-2013 и на Тематичната работна група за разработване на Оперативна програма „Околна среда“ за програмен период 2014-2020 г. Инициатор е на първата работна среща у нас, посветена на иновациите в българския воден сектор и е активен участник и в работната група, която обсъжда стратегията на водоснабдяването и канализацията в страната.

Общите цели на Европейското партньорство за иновации в областта на водите (ЕПИ Вода) е да подкрепя и улеснява икономическия растеж вътре и извън Европа чрез развитието на иновативни решения. Амбициите са за справяне с многобройните предизвикателства свързани с водата, пред които са изправени както Старият континент така и целият свят. ЕПИ Води инициира и насърчава процеса на сътрудничество във водния сектор между обществените и частния сектор, неправителствените организации и обществеността.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Стандарт](#)

✓ Махат офшорките от вятърните централи

Забранените за офшорни компании дейности да се увеличат с 8 до общо 28, решиха депутатите от бюджетната комисия към парламента. Те гласуваха на второ четене новия закон за икономическите и финансови взаимоотношения с дружества, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим и техните действителни собственици, внесен в парламента от депутатите Йордан Цонев и Делян Пеевски.

Добавените забрани за офшорките включват получаване на лиценз за платежни институции, участие в търговски дружества с държавен или общински дял, придобиване на държавни земи и гори, участие в публично-частни

партньорства, участие в социологически агенции, в компании, които извършват независими финансов одит или са оценители, както и участие в компании, извършващи дейност по закона за енергия от възобновяеми източници.

Във внесените от Йордан Цонев и Делян Пеевски законопроект се забранява на офшорки да кандидатстват за обществени поръчки, да участват в спортни клубове и издаването на вестници. В закона са предвидени и няколко изключения като например за компании, които се търгуват на регулирани пазари. Но всички офшорки, които твърдят, че отговарят на тези изключения, ще трябва да влязат в регистър към Търговския регистър и да посочат реалните си собственици, решиха депутатите.

Законът влиза в сила от 1 януари 2014 г., като фирмите, които не отговарят на новите правила, ще имат 6-месечен период да спазват закона.

Предлагат данък върху доходите от хазарт

Данък да се плаща и върху доходите от хазарт, предложи депутатът от БСП Румен Гечев при гласуване на второ четене на промените в Закона за хазарта от бюджетната комисия към парламента. "Нямам нищо против, ако спечеля 5 млн. лв., да платя данък от 10%", каза Гечев. Председателят на комисията Йордан Цонев му обеща предложението да бъде обсъдено.

Софтуерът на игралните автомати за хазартни игри в интернет ще трябва да осигурява възвръщаемост от поне 80% от заложената сума, решиха депутатите. Сега такова изискване има за автоматите в игралните зали.

За издаване и поддържане на лиценз за хазартна дейност ще се плаща еднократна такса от 100 000 лв. и такса в размер на 20% върху разликата между получените залози и изплатените печалби.

Двойно се увеличават глобите за организатори на онлайн хазарт без лиценз, като те ще бъдат между 1 и 2 млн. лв. Достъпът до сайтовете за залози ще продължи да бъде блокиран. Но компании ще отпаднат от "черния" списък до получаване на лиценз, ако след 1 януари подадат документи за получаването му.

✓ 33% от българите нямат спестявания

33% от българите нямат никакви спестявания, на които да разчитат в случай на нужда. Това сочи анкета сред 1144 потребители на финансовия портал Moitepari.bg. На фона на тези данни цели 20% от анкетираните казват, че разполагат със спестявания, които биха покрили основните им нужди за 10 и повече месеца напред във времето. Почти 50% нямат конкретен план колко често, по колко и къде да спестяват, сочи проучването. Депозитите и влоговете (53% от анкетираните) си остават най-разпространените начини за спестяване. Друга популярна алтернатива са инвестициите в имоти (17%). Очертава се тенденцията, че българинът масово не мисли за пенсионирането си. 71% от анкетираните посочват, че никога не са изчислявали размера на примерната си пенсия, която биха получавали след време. Едва 18% спестяват допълнително (доброволно) за старини. Това показва, че все още липсва култура да се мисли за времето, когато текущият доход няма да е същият както в активните трудови години. Всеки четвърти анкетиран (26%) е дал отрицателен отговор на въпроса дали знае в кой пенсионен фонд е задължително осигурен. 77% от анкетираните посочват, че не използват услугите на небанковите институции, които отпускат бързи кредити. Едва 6% казват, че имат задължения по бързи заеми в размер над 1000 лв. От гледна точка на задълженията по потребителски кредити от банки близо 43% отговарят, че нямат такива. 9% посочват, че имат кредити към банки за суми между 10 и 20 хил. лв., а близо 7%, че дължат суми между 20 и 50 хил. лв. Близо 52% от анкетираните нямат кредитна карта, докато 9% дължат по нея между 1000 и 3000 лв. Тези данни бяха изнесени при представяне на проекта "Моят живот, моите финанси - финансова грамотност за младежи".

[Вестник Капитал Daily](#)

✓ Законът за офшорките мина на второ четене в комисия

Депутатите приеха осем нови ограничения и увеличиха санкциите

Офшорките ще бъдат изключени от още осем дейности, като така ограниченията в законопроекта на председателя на бюджетната комисия Йордан Цонев и съпартиеца му от ДПС Делян Пеевски стават общо 28. Това решиха депутатите на второ четене на закона на заседание на бюджетната комисия в парламента.

Сред новите забрани е участие в публично-частно партньорство. Дружествата с офшорна собственост няма да могат да учредяват и участват в социологически агенции, одитори и независими оценители, както и във ВЕИ проекти. Освен да получават лиценз за банка, застрахователно или пенсионно дружество, както беше разписано още в първоначалния вариант на проекта, офшорните компании няма да могат да се лицензират и за платежни институции, гласи друга промяна в проекта. В хода на дебата беше предложено и прието в търгове за обществени поръчки да не могат да се състезават консорциуми, в които участват офшорни компании.

Освен това в разпоредбите на закона се въвежда и допълнението, че от тези дейности ще бъдат изключени не само офшорките, но и свързаните с тях лица по смисъла на Търговския закон. Ако бъде подкрепен и в зала, законът ще влезе в сила от началото на следващата година, като лицата, за които се отнасят забраните, ще имат 6-месечен срок да се съобразят с тях. Законът беше гласуван набързо и без почти никакъв дебат.

Още някои изключения

Между първо и второ четене работната група е предложила още едно изключение от закона. Дружество, в което пряко или косвено участва дружество, регистрирано в юрисдикция с преференциален данъчен режим, както са наречени офшорките в проекта, и е издател на периодични печатни произведения. За да бъде счетено за изключение, то трябва да е предоставило информация за действителните собственици – физически лица. Остава и изключението за офшорки,

които са част от икономическа група с майка българска фирма, чиито собственици физически лица са известни. Ограниченията за офшорна собственост няма да се прилагат и когато акциите на дружеството се търгуват на регулиран пазар в държава от ЕС или на пазар, включен в списъка по Кодекса на социалното осигуряване и няколко други закона. Обстоятелствата, които освобождават дружествата от ограниченията, ще подлежат на вписване в Търговския регистър.

Глоба за офшорни вестници

Една от критиките към първоначалния вариант беше, че не е предвидено наказание за вестниците, ако собствеността не бъде приведена в съответствие със закона. Корекцията предвижда санкцията да е между 100 хил. и 500 хил. лв. Всички предвидени глоби в първоначалния вариант също са покачени спрямо първоначалния вариант до това ниво.

✓ Държавата влага 92 млн. лв. във водни проекти догодина

Десислава Терзиева обеща язовирите "Пловдивци" и "Луда Яна" да са готови до 2017 г.

Следващата година е на път да се окаже поредната, в която държавата обявява амбициозни планове за строителство на язовири. Намерението е част от програма за 92 млн. лв. за водни проекти, за която събщи министърът на регионалното развитие Десислава Терзиева. Тя включва рестарт на тръжната процедура за язовир "Пловдивци", избор на изпълнител за изграждането на "Луда Яна", рехабилитация на стената на язовир "Студена" и укрепване на тази на "Христо Смирненски". Още 35 млн. лв. от бюджета ще бъдат вложени за решаване на проблемите на населени места с хронично безводие. В това число влиза и рехабилитацията на новия водопровод на Омуртаг, който заради некачествено изпълнение остави без вода хиляди жители на общината.

Назаем за вода

По думите на Десислава Терзиева в язовирно строителство не е инвестирано от години, въпреки договорения кредит от 80 млн. евро със Световната банка. Предшественичката ѝ на поста Лиляна Павлова направи опит да задвижи проектите за нови язовири в началото на 2013 г. и дори обяви тръжна процедура за изпълнител на "Пловдивци" край Рудозем. Тя обаче беше спряна заради липса на съфинансиране.

Сега Десислава Терзиева събщи, че парите са осигурени. "За следващата година в бюджета на министерство на регионалното развитие са заложили 23 млн. лв. за тази цел, които ще ни позволят да започнем дълго отлагани проекти", допълни тя.

Плановете са през 2014 г. да тръгне строителството на язовир "Пловдивци", който ще подsigури водоснабдяване на 40 000 души в Южните Родопи. По предварителни данни неговата стойност ще е 21 млн. лв. Около 26 млн. лв. ще струва довършването на "Луда Яна" край Панагюрище, чието строителство бе спряно преди години. Очаква се още следващата година да бъде избран изпълнител и то да бъде подновено. Плановете са двата язовира да бъдат завършени до 2017 г.

Рехабилитацията на язовир "Студена" се очаква да струва около 16 млн. евро, като намерението е пречиствателната станция към него също да бъде включена в обхвата на заема от Световната банка. Укрепването на язовир "Христо Смирненски" ще е за 350 000 лв. от бюджета.

Десислава Терзиева обяви, че се подновява и работата по проекти за пречиствателни станции и ВиК-съоръжения, спрени през 2009-2010 г. от предния кабинет. Тя обясни, че в част от случаите става въпрос за прекратени договори за строителство заради липса на финансова обезпеченост, а в други – за завършени и неразплатени от държавата обекти. Като пример за последното даде пречиствателната станция в Сливен, за която още се дължат пари на "Главболгарстрой".

За пътища

В отчет за изпълненото през шестте месеца на поста Десислава Терзиева отчете, че към момента се работи по строителство и рехабилитация на 1100 км пътища на обща стойност 1.5 млрд. лв. Само по програма "Транспорт" се изпълняват 170 км, в това число строителството по магистралите "Струма" и "Марица", както и това на обходите на Враца, Габрово и Монтана и на отсечка от Западната дъга на Софийския околновръстен път. През януари се очаква пускането на пътя Кърджали-Подкова, посочи Терзиева.

Като успех тя отчете решението на Европейската комисия да допусне за финансиране по програма "Регионално развитие" Северната скоростна тангента на София. Очаква се апликационната форма на проекта да бъде одобрена следващата година и да бъде подписан договор с изпълнител. Проблем остават делата срещу избора на строител и надзорна фирма, по които още не са обявени решения на ВАС. По отношение на строителната готовност на пътя председателят на Агенция "Пътна инфраструктура" Стефан Чайков посочи, че са изпълнени отчужденията за основното трасе, но тези при допроектирането ще се правят в хода на строителството. По думите му, ако отсечката бъде започната в очакваните срокове, може да бъде завършена до септември 2015 г. Срокът за изпълнение е 15 месеца.

През следващата година се планира и рехабилитацията на 41 км. от магистрала "Тракия". Тя ще бъде финансирана по програма "Транзитни пътища V" със заем от Европейската инвестиционна банка. Участъкът включва най-разбитите участъци около Пазарджик, между километър 63 и 90, и след това – между километър 119 и 127. Към ремонтираните участъци ще бъдат добавени и 4 км след изхода от София, като за тях още текат преговори с ЕИБ, събщи Стефан Чайков.

Десислава Терзиева повтори, че приоритет остава и рехабилитацията на пътищата 2-ри и 3-ти клас, които определи като ключови за развитието на малките населени места. За тези обекти през новия програмен период са предвидени 170 млн. евро по програма "Региони в растеж", както и пари от бюджета.

✓ Нов проект ще учи на финансова грамотност в гимназии и техникуми

По програмата вече са изкарвали курс 15 учители, които ще преподават от втория срок

За пръв път в България образователен проект ще показва на ученици от различни специалности как да управляват личните си финанси, стана ясно по време на представянето на "Моят живот, моите финанси". Негови създатели и партньори са "Инициатива за финансова грамотност" (ИФГ), фондация "Джуниър ачийвмънт България" и порталът

MoitePari.bg. Засега проектът е пилотен, ще започне да се изпълнява в различни училища от 10 български града, но ако има подкрепа от бизнеса и Министерството на образованието и науката, ще се разшири и обучението в него може да е постоянно, обясни Росица Вартоник от ИФГ.

На практика, а не на теория

Досегашните програми за обучение са били насочени основно към специализирани икономически и търговски средни училища, и залагат по-скоро на придобиване на теоретични познания за финансовия сектор. Новата програма е за ученици в последния курс на техникуми и гимназии, а целта ѝ е да обясни на достъпен език основните понятия, необходими за управлението на личния и семейния бюджет. Досега по проекта са обучени 15 учители от 10 града – Търговище, Разград, Плевен, Павликени, Враца, Лом, Лозница, Видин, Пловдив и София, които ще преподават през втория срок на тази учебна година. При подкрепа и интерес от други учители ще могат да се направят още обучения, добави Росица Вартоник. Уроците са по шест теми, а освен учебник вече са готови игри и кратки филми за по-лесно възприемане. Информация за проекта може да бъде намерена и на сайта www.financialliteracy.eu.

Жадни за информация

Засега финансирането е по Програмата за подкрепа на НПО в България по финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. В пилотния проект са избрани градове от райони с по-тежки икономически условия, тъй като организаторите смятат, че точно там хората имат най-голяма нужда от финансова грамотност. Анкета на портала MoitePari.bg, проведена сред 1144 техни абонати, показва, че голяма част от хората биха искали да повишат образоваността си, като 65% желаят да получат информация на какво да обръщат внимание при подписване на договор с банка или друга финансова институция. Други "проблемни" области според анкетата са законовите права на потребителите, какво да се прави, за да не се затъва в дългове, откъде може да се получи информация за подходящи финансови продукти и услуги. Според допитването повече хора се интересуват основно от кредити и управление на разходи и по-малко от спестявания и инвестиции. Това се обяснява с ниските доходи, които не позволяват заделяне на значителни спестявания.

ФИНАНСОВИ РЕЗЕРВИ ЗА КОЛКО МЕСЕЦА БИХА ВИ СТИГНАЛИ СПЕСТЯВАНИЯТА ПРИ ПОКРИВАНЕ НА ОСНОВНИ НУЖДИ?

ИЗТОЧНИК: "МОИТЕ ПАРИ"

[Вестник Сега](#)

✓ България и Румъния остават икономическото гето на ЕС

Страната ни е с три "челни" места в нова класация на Евростат - най-ниски доходи, най-слабо производство, най-ниски цени

Черната шега, че България ще настигне другите от ЕС след няколко десетилетия и само ако те стоят на едно място, продължава да е горчива реалност. Страната ни остава с най-слабата икономика в целия Европейски съюз, а населението ни - с най-ниска покупателна способност. Не можем да догоним дори съседката Румъния. Това показват току-що публикуваните данни на Евростат за развитието на 37 европейски държави през 2012 г.

Българите може много да се сърдим за ниските си доходи, но статистиката е безпощадна - те са логично следствие от това, че произвеждаме най-малко и сме последни в ЕС по брутен вътрешен продукт (БВП) на човек от населението, дори след като се елиминират ценовите разлики между отделните държави.

Според Евростат през миналата година производството на стоки и услуги "на калпак" у нас е било с 53% по-малко от средното за ЕС, а в Румъния - с 50% по-ниско. Турция ни изпреварва в тази класация, по-напред е и Хърватия, която през 2012 г. все още не бе член на ЕС. Както и в предишни изследвания, най-богат е Люксембург, но голямата новина е Австрия, която изскача на второ място по БВП на глава от населението в целия ЕС, след като през тежките години на кризата в Европа успя да опази икономиката си от рецесия и бе от държавите със завидно ниска безработица. В икономическия авангард на Европа остават Холандия, Швеция, Дания и Германия, докато резултатите за Франция, Великобритания и Италия са под средния за ЕС показател за БВП, отнесен към населението.

Утешителната вест за България е, че и цените ни като цяло са най-ниски в Евросъюза - през 2012 г. стоките и услугите у нас са били с 57% по-евтини от средното за ЕС. В Румъния например цените са били с 51% по-ниски. Данните на Евростат показват също, че цените у нас са изоставали през последните години на общия фон. Например през 2009 г. те са били на ниво 55% от средното за ЕС, след което започна свиване и в сегашното изследване те са паднали на 43% от златната среда. Но тази промяна, сочеща относително поевтиняване на живота у нас, изобщо не е радваща - тя е логично следствие от обедняването и високата безработица у нас в годините на кризата.

След всички тези данни не е изненада и другото последно място на България в изследването на Евростат - на дъното сме сред всички държави от ЕС по покупателна способност.